

Yaşasın **KADIN** Dayanışması!
Yaşasın **ÖRGÜTLÜ** Mücadelemiz!

MÜCADELE BİLİN
DİRENİŞ EMEK
ÖZGÜRLÜK
DUR
ORTAK SES ORTAK SES ORTAK SES ORTAK SES
TECAVÜZE KARŞI ŞİDDETE
KADINA YÖNELİK
HAYIR
ŞİDDETE

25 KASIM

Kadına Yönelik Şiddete Karşı
Uluslararası Dayanışma ve
Mücadele Günü

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü

25 Kasım 1960 tarihinde Dominik Cumhuriyeti'nde diktatörlüğe karşı mücadele veren Mirabel kardeşler tecavüz edilip öldürüldüler. Birleşmiş Milletler 1999'daki Genel Kurulu'nda üç kız kardeşin öldürüldüğü gün olan 25 Kasım tarihinin, her yıl "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü" olarak anılmasına karar verdi. Bu karar, kadına yönelik şiddetle mücadelede uluslararası hukuk ve siyaset açısından önemli bir adım oldu.

1960 yılında Dominik Cumhuriyeti'nde tecavüz edildikten sonra siyasi polis tarafından katledilen Mario Teresa, Patria Mirabel ve Minevra kardeşlerin çığı; 2013 de Paris'te vahşice katledilen üç Kürt Kadını Sakine, Leyla ve Fidan'nın şahsında çınladı kulaklarımızda.

Patria, Minerva ve Maria Teresa kardeşlerin katledilişinin üzerinden neredeyse yarım asır geçti. Ancak, dünyanın her yerinde kadınlar hala sömürülüyor, baskı ve şiddete maruz kalıyor, öldürülüyorlar. Kadınların rengi, dili, inancı, ülkesi, değişiyor ama uğradıkları şiddetin kaynağı değişmiyor. Kadına yönelik her türlü şiddet, tek tek bireylerin kendi çıkmazlarından, geriliklerinden kaynaklanmıyor. Bilakis, erkek egemen sistemin kendisi, bu şiddeti bin yıllardır yeniden yeniden üretiyor.

Sağlık ve sosyal hizmet kolunda emekçilerin % 65'i kadındır. Kadın sağlık emekçileri düşük ücretle, iş güvencesinden yoksun, esnek ve kural dışı çalıştırma ile işyerlerinde fiziksel, ruhsal, ekonomik ve cinsel şiddete maruz kalırken aynı zamanda aile içinde de şiddete maruz oluyoruz. İş kolundaki tüm meslek gruplarından her üç kadından biri işyerinde şiddete maruz kalmaktadır. (SES Kadın Araştırması)

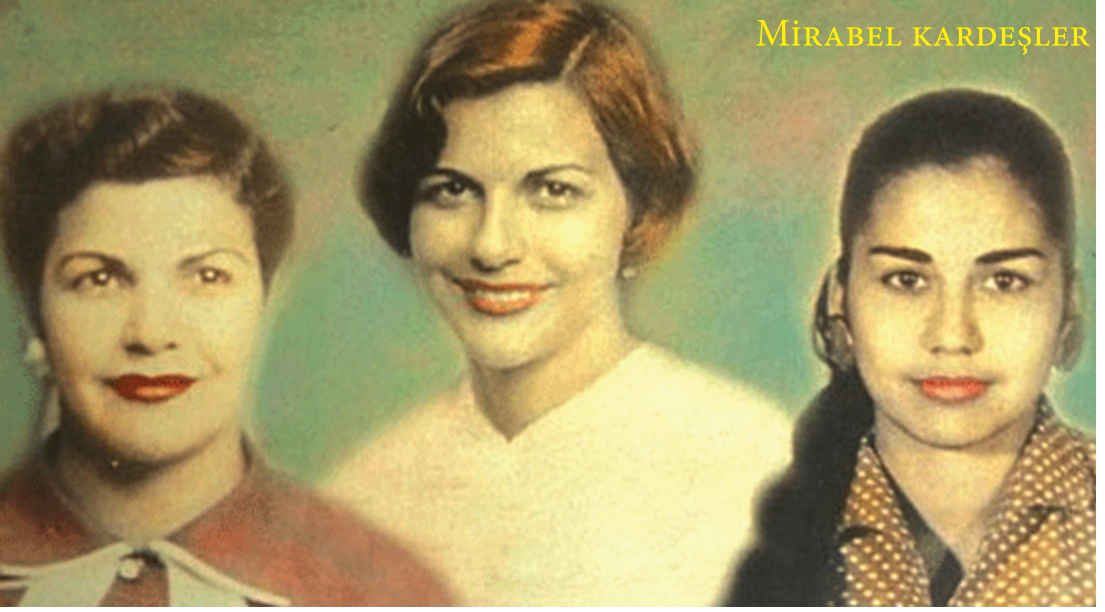
Biz SES'li kadınlar emek ve demokrasi mücadelesi ile kadın özgürlük mücadelesinin birbirinden ayrılmaz olduğunun bilinci ile, kadın yönelik her türlü ayrımcılığa ve şiddete karşı mücadele yürütmeye devam ediyoruz.

Şiddetin olduğu her yerde ve her zaman şiddeti önlemeye ve insan onuruna yakışır bir yaşam mücadelesi içerisinde olan kadın arkadaşlarımıza aile bireyleri, işyerlerinde, hastalar ve hasta yakınları tarafından şiddet uygulanmakta. Kadın arkadaşlarımız meslek hastalığına yakalanmakta ve ölmektedirler. Özgür ve eşit bir yaşam için mücadele eden arkadaşlarımız ise gözaltına alınmakta, tutuklanmakta ve hatta katledilmektedirler.

Halen SES üyesi Yüksel Almaz Bakırköy L Tipi Kadın Kapalı Cezaevi'nde, Seher Tümer Sincan F Tipi Kapalı Cezaevi'nde, Olcay Kanlıbaş Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutsak. Kör duvarlar arasında özgür bir yaşamı örmeye devam ediyorlar.

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

MİRABEL KARDEŞLER

Kadın Kırımı

Kırım "Savunmasız insanların ya da tutsakların toplu olarak öldürülmesi, katliam" olarak tanımlanmıştır.

Kölelik, köleleştirme insanlık tarihinin en büyük kırılmasıdır. Toplumların, kadınların, çocukların, doğanın sömürgeleştirilmesi, tüm hayatlarımızı belirlemiş olan derin kırılmalardır. Kimimiz sadece kadın olduğumuz için aşağılanırsınız. Kimimiz rengimiz farklı olduğu için ırkçılığa maruz kalırsınız. Kimimiz kendimizi daha bilgili sandığımız için diğerini cahil görüp dışlarırsınız. Kimimiz herkesi kendimize benzetmeye çalışırız... Bütün bunları yan yana getirsek kocaman bir kırım çıkar ortaya. Bütün bu kırılmaların en dibinde ise sessizce de olsa, bağırsa da, öldürülmüş cesedinden yarım kalmış sözcüklerin duyulmasını isteyen, ama direnen, ama kabul etmeyen milyonlarca kadın vardır.

Kadınlara cins olmasından kaynaklı ve yarattığı değerlere, toplumsallığa saldırı vardır. Savaş süreçlerinde "Önce kadınları vurun" talimatı manidardır, kadınların Ortaçağ'da cadı olarak lanse edilip öldürülmesi, recm. vb...

Kadınlar salt bedensel olarak değil, zihinsel alanda da iğdiş edilerek erkek egemen sisteme göre düşüncesizleştirilmeye çalışıldığı belirtilebilir. Tecavüz, sünnet, dar ayakkabı giydirilerek ayakların küçük kalmasını sağlamak, vb..

Kadınların bin yıllardır istemediği, iradesi dışında kader olarak belletilen bir yaşama mahkum edilmeye çalışıldığı aşikardır. Eve kapatılma, toplumsal alandan uzaklaştırılmak en belirgin politikalarıdır.

Bedenimiz, cinselliğimiz, irademiz dışında kullanıma açılmıştır. Bedenimiz tıpkı zihnimiz gibi sömürgeleştirilmiştir. Kaç çocuk doğuracağımızdan tutalım da beden ölçülerine kadar, sistem ve erkek karar vermektedir. Kordon bağlama, doğum kontrol yöntemleri, kız çocuklarına kürtaj bu uygulamalardan bazılarıdır.

Bir topluluğu soykırımdan geçirmek için "aşağı ırk" olarak nitelendirilip öteki haline getiriliyorsa kadında "aşağı cins", "eksik etek", "saçı uzun aklı kısa", "erkeğin kaburgasından yaratılan mahlukat", "ayartıcı, düşkün", "şeytan, cadı, büyücü" lanetli" vb. daha da çoğaltabileceğimiz

Dünya genelinde yaşları 14- 44 yaş arası değişen kadınlarda erkek şiddeti sonucu ölüm; trafik kazası, hastalık ve savaşlardan önce geliyor.

binlerce algı üzerinden tanımlanmakta ve kadına uygulanan her hürlü insanlık dışı muamele normal görülmektedir.

Dolayısıyla bedenimiz üzerinde gerçekleşen cinskrım, bütün soykırımların temel kaynağıdır. Bin yıllardır bu kırımlar sistemli olarak kadın şahsında uygulanmıştır.

Nüfus verileri değerlendirildiğinde;

-103 milyon erkek çocuk doğumunun yanında, 100 milyon kız çocuğunun doğması gerekirdi. Bu veriler ışığında yapılan bir araştırmaya göre doğmuş olması gereken 200 milyon kadın bu gün hayatta değil.

-Kürtaj yoluyla yapılan bu katliam 20. Yüzyılda yapılan tüm savaşlarda ölen, 191 milyon insandan daha fazla.

-AIDS, sıtma gibi hastalıklar nedeniyle ölümlerinde çok çok üzerinde.

-Endüstrileşen sağlık alanında yeni bir pazar oluşmuş durumda. O da kız çocuklarının kürtajına dayalı.

-Dünya genelinde yaşları 14- 44 yaş arası değişen kadınlarda erkek şiddeti sonucu ölüm; trafik kazası, hastalık ve savaşlardan önce geliyor.

-Kadına dönük şiddetin biçimleri olarak: tecavüz, fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik şiddet, kadın ticareti, recm, kadın sünneti, zoraki evlilik...vb sıralayabiliriz.

-Bugün dünyada 35 ülkede 130 milyonun üzerinde kadın sünnetli. Her yıl 2 milyon kadın sünnet ediliyor.

-Dünyada her 5 kadından biri tecavüz kurbanı ya da cinsel ilişkiye zorlanmıştır.

-Güney Afrika'da 17 yaş altı kız çocuklarının %40'ı tecavüze uğradıklarını ya da cinsel ilişkiye zorlandıklarını belirtmiştir.

-Cenova'da 1200 kız öğrenciyeye uygulanan araştırma sonucunda %20'sinin hayatında en az bir defa cinsel ilişkiye zorlandığını veya tacize maruz kaldığını gösteriyor.

-Daha net rakamlarla izah etmek gerekirse, dünyada 700 milyondan fazla kız çocuğu veya kadının tecavüz kurbanı olduğu ya da cinsel ilişkiye zorlandığı tahmin ediliyor.

-25 farklı araştırma sonucuna göre tüm dünyada kadınların %32'si çocukluğunda cinsel

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

istismara maruz kalmış ve kız çocukları çoğunlukla aile üyeleri tarafından mağdur edilmiş. Ancak ensest tüm dünyada tabu olmaya devam ediyor.

-Norveç'te yapılan bir araştırmaya göre fuhuş yapan kadınların %73'ü tecavüz , öldürülme, işkence gibi yöntemlerle en az bir defa karşı karşıya kalmış.

-Dünyada kadın ticareti ve seks endüstrisi pazarı ülke sınırlarına takılmadan büyüebilmektedir. Her yıl 700 bin ile 2 milyon kadın bu pazara dahil edilmektedir. Ortadoğu özelinde Suriye'de yaşanan savaştan kaynaklanan zorunlu göç sebebiyle kadınlar gittikleri ülkede ya ikinci eş olmaya özendirilmekte ya da seks işçisi olmak durumunda bırakılmaktadır. Bu durum bir kez daha göstermektedir ki savaşlarda en çok kadınlar yara almaktadır.

-Ekonomik şiddet kadın emeği üzerinden yaşatılan en etkili şiddet yöntemlerinden biridir. Bu da dünya üzerinde 2 doların altında gelire yaşamaya çalışan yoksul 2,5 milyar insanın üçte ikisinin kadın olduğu anlamına geliyor.

-Savaşın yaşandığı bölgelerde tecavüz, taciz, zorla hamile bırakma gibi yöntemler savaş stratejisi olarak uygulanmaktadır. Yakın zamanda kadın hareketlerinin ve insan hakları örgütlerinin yoğun mücadelesi sonucu tecavüz -eksik bir tanımlamayı da içerse- bir savaş suçu olarak kabul edilmiştir.

Tüm bu veriler ve yaşamdaki karşılığı göz önüne alındığında yaşananın sadece şiddet olarak tanımlanması cinsel terörün geldiği boyutları izah etmekte oldukça masum kalır. Açıkça görülüyor ki bu bir kırımdır; gerçekleştirilen ve görünür kılınmayan "kadın kırımı" dır.

Uluslararası normlar ve hukuk, soykırımı insanlık suçu olarak ele alırken kadın katliamları görünür olmaktan uzak tutuluyor. Oysa yaşananların soykırımı da aşan bir tehdit barındırdığı aşikardır.

Oysa ki dünya üzerinde günlük olarak yaşanan tecavüzlerin toplamı herhangi bir savaşta yaşanan tecavüzlerden farklı değildir. Aynı egemen kültürün toplumsal alanın her hücreğine kadar yayılmasını ve nüfus etmesini gösterir bize. Sadece savaşlarda değil bir bütün olarak kadına ve kimliğine yapılan bütün saldırı ve kısıtlamalar tecavüz olarak kabul edilmeli ve kadın cins kırımı olarak tanınmalıdır.

Kadınlık ve erkeklik rollerinin toplumsal kurgular içerdiğini, cinsiyetçilikle şekillendiğini belirtmek gerekir.

Tecavüz kültürü nasıl doğdu?

Tecavüz ele geçirme politikasının en gelişkin halidir. Teslim almayı hedefler, salt bedeni değil; ruhu, düşüncüyü ve eylemi de ele geçirmeyi amaçlar.

Toplumsallaşmanın ilk gelişim sürecinde, 'cinsiyetçiliğin' olmadığını; doğal toplumda demokratik toplum anlayışı, eşitlik, özgürlük, paylaşım, gönüllü katılım ve yaratıcılık temelinde gelişmekteydi. Birey, doğal toplum kimliğiyle kendini tanımlamakta; üretime ve yaşama katıldıkça toplumun bir tamamlayıcı, öznesi olabilmekteydi. İş bölümüne dayalı toplumda herkesin gücüne, yeteneğine ve yaşına göre kendi rengiyle katılımı toplumun komünalitesini de açığa çıkarmaktaydı. İnsanlar doğadan ve toplumdaki kopmayan duygusal zeka güçleri ve canlı doğa anlayışı temelinde kendilerini doğanın üzerinde değil, doğanın bir parçası gibi görmekteydiler. Meyve veren, ürün veren tüm canlıları kutsama temel bir felsefe haline gelmişti.

Kadının geriletilmesi, kısımlar temelinde köleleştirilmesi, binlerce yıllık büyük bir kadın erkek çekişmesinin, acımasız bir çatışmanın, kapsamlı savaşların sonucu gelişti.

Kurnaz ve güçlü erkekler koalisyonu olan şaman – rahip- komutan vb ittifaklara karşı direnen yalnızca kadınlar değildi. Tüm toplumun özgürlükçü eşitlikçi kesimleri bu yaşamı korumak için direndiler ve halen direnmektedirler.

Kadın kırımını ilerleyen çağ ve mekanda daha kapsamlılaştırıldı. Egemenlerin tarihi abartılıp yüceltilirken, direnişçiler görünmez kılınmaya çalışıldı. Mülkiyet, sömürü, üreten erkek, egemen akıl ilk kırımını ve tecavüzünü de gerçekleştirmiş oldu.

Ardından, tek tanrılı dinler aracılığıyla toplumun manevi dünyası tamamen kadın karşıtlığı üzerinden şekillendirildi. Toplumsal düzen anlayış ve kanunlar, kadınların zayıf, kandırılabilir, tehlikeli, baştan çıkarıcı olarak kabul edilmesi ve erkeğin denetiminde olması; güvenilmemesi ve "şeytani" yanlarından dolayı asla sınırları aşmaması üzerinden geliştirilmiş ve bunu tanrı buyruğu haline getirmişlerdir.

Köklerini hiyerarşik, sınıflı uygarlığın doğuşunda bulabileceğimiz bu zihniyet beş bin yıllık gelişimi boyunca kadınların, halkların, toplumların, erkeklerin en nihayetinde insanlığın katledilmesiyle beslenir. Toplumun ahlaki değerleri ilkelik adı altında tasfiye edilir. Kolektif olan, bireysele

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

mahkum kılınır. Anaya dayalı ekonomi, toplum için olmaktan çıkar, bin bir kurnazlıkla birikim oluşturulur açığa çıkan hiyerarşi, sermaye, tekel ve sömürünün ilkel halidir. mitolojiler söylenceler hızla itibarsızlaştırılarak egemen tarih yazıcılığı devreye konur ve toplum bilinç dumuruna uğratılmak istenir köksüzleştirilir. İktidar kendini yönetebildiği denetleyebildiği yığınlar olduğu sürece devam ettirebilecektir. Kadın eksenli ekonomi ve ahlaki düzen derinlere çekilir. Yükselen ise ekonomi karşıtı kapitalizm ve onun tecavüz kültürüdür. Paylaşmaya hediye verme, doğayla uyuma dayalı yaşam yerini kar hırsı, büyüme ve tüketime bırakır. Küçük balığın yaşam hakkı yoktur, büyük balık onu yiyecektir. Toplumun tüm ahlaki dokusunu bozacak bu yönelim endüstriyel sistem ve bilimciliğin ışığında olabildiğince vahşileşir. Ekolojik yıkım kapıdadır.

Günümüz dünyasını yaşanmaz kılan tecavüz ve kırım politikası kendini yeni maskelerle topluma cazip kılar. Bu maskelerden biri kadının özgürleştiğini, birey haline geldiğini, dolayısıyla yaşam hakkının olduğunu ifade ederken, bir diğeri yaratılışları gereği hiçbir zaman eşit olamayacağını söyler. Kadın iki anlayışın beslendiği sarkaçta bir o yana bir bu yana sallanıp durur. 20. ve 21. yüzyıl, kadının bütünlüğüne ve temsil ettiği toplumsal değerlere karşı en ince politikaların uygulandığı yüzyıldır. Dikkate değer olan bu cins kırımla Avrupa'da kapitalizm ile birlikte yaygınlaşan genel evlerin artışıdır. Direnen kadın düşürülerek alınıp satılan meta haline dönüştürülmek istenmiş, fuhuş tecavüzün inceltilmiş biçimi olarak yaygınlaştırılmıştır.

Kapitalizm kendinden önceki devletli uygarlıkların yapamadığını yaparak yeniçağın bireylerinin zihninde kültürel manevi inşa sürecine girer. İktidar toplumun tüm dokularına yayılmak için yeni yöntemler kullanmaya başlar.

Para, çıkar, rekabet, mülkiyet, kâr sihirli sözcüklerdir. Tecavüze uğrayan kadınlık kapatılma, yakılma süreçlerinden sonra yaygın olarak pazarlanmaya başlar. Ne de olsa doyurulması gereken güdümlenmiş kişilikler fethetmeden, yok etmeden kendilerine dönük saygı ve kimliği oluşturamaz.

Sokakta, işyerinde, metroda, evde, yaşamın her alanında, her an kadını ve yaşamı tehdit

Kadın kimliği bir utanç kaynağı, küçültülmenin adı haline getirildi.

eden erkekliğin **'kah namus, kah aşk'** olarak, ancak özünde cinsiyetçi olan bu kültürün erkeğin de ölümü olduğunu belirtmek gerekiyor. Kadında kaybedilen her değer kaybeden erkek ve kaybeden insanlıktır. Çünkü egemenlik ve sömürü kendi insanlığından vazgeçtiğin oranda gerçekleşebilecek bir mekanizmadır. Kaldı ki mevcut yaşam ilişkileri ve gelişen sistem, tecavüz kültürünün model uygulamasını kadın üzerinde uyguladığı kadar, sonraki aşamalarında doğa, halklar, erkeklerinde aynı uygulamanın parçası olmaktan kurtulamadığını da gösteriyor. *Tam da bu noktada kadınlık ve erkeklik rollerinin toplumsal kurgular içerdiğini, cinsiyetçilikle şekillendiğini belirtmek gerekir.*

İktidar güdüsü siyasal, sosyal ve kültürel açıdan doyuma ulaşmamış bir erkeğin, en kolay elde edebileceği iktidar zemini aile içi iktidardır. Aile, adeta erkeğin küçük bir devletçisidir. İktidar güdüsü gelişkin olan erkek, bu küçük devletçisinin başında olmak ister. Bunu da cinsiyetçi toplumun ona yüklediği "reislik" haklarından yararlanarak sağlar. Bir kurumda reis varsa, ona itaat edenler de vardır. Çünkü itaatçi bir gruba reis olunur ancak.

Aile içinde kadın, ona sahip olan erkeği memnun etmek ve her türlü ihtiyacını karşılamak durumundadır. Bu onun en temel görevidir. Bu görevlerini ihlal eden kadın, egemen aile hukukuna göre suç işlemiş ve cezayı hak etmiş olur. Erkeğe itaat etmeyen kadının cinsiyetçi toplum yasalarına göre cezası, çeşitli şiddet uygulamalarıdır. Bu şiddet biçimleri; fiziksel dayak olabileceği gibi, cinsel şiddet ve ruhsal şiddet de olabilir. Kaldı ki, çağımızda kadına karşı uygulanan şiddet türleri arasında, en fazla rastlanan şiddet biçimi, cinsel ve ruhsal şiddet biçimleridir.

Toplumsal cinsiyetçiliğin özgürleştirilmesi, demokratikleşmenin özünü teşkil etmekle birlikte, kendi başına ele alınması gereken olguların başında kadın ve etrafında oluşan ilişki ve çelişkiler düzeninin anlaşılması, bilince çıkarılması gereği gün gibi açıktır. Sorunu başka türlü tahlil etmek, ciddi yanlışlara götürecektir ki, zaten çözümü getirmeyecektir.

Kadın özgürlük sorunu çözümlenmeden demokratikleşme ve özgürleşmenin toplumsal olarak sağlanamayacağı bir gerçektir. Kadının özgürlük/ kölelik düzeyi toplumun özgürlük/kölelik düzeyinin belirlenmesinde mihenk noktasıdır.

Toplumsal cinsiyetçilik bireysel bir sorun olmadığı için, kadınlar doğru kadın kimliği için yani kendisini özgür kılmak için, özgür kadın kimliğiyle toplumsal yaşama katılmak için cins bilinciyle örgütlenerek, kadın hareketleri oluşturarak, egemen sisteme karşı ideolojik, siyasi, meşru

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

müdafaa mücadelesi vererek kimlik kazanmaya çalışmaktadır.

Neden şiddet?

Birincisi kadını şiddet yolu ile baskı altına alma, terörize ederek korkutma, sürekli kendi hizmetine tabi kılma.

İkincisi ve en önemlisi ise, kadının gücü bilindiğinden kadına göz açtırmama, küçük dahi olsa özgürleşme eğiliminin gelişmemesinin tedbirlerini yaşamın her anında alma.

Devletçi, iktidarcı, hegemonik erkek egemen sistemin gelişmesi ile kadın kimliğine, her defasında çeşitli biçimlerde saldırılar, operasyonlar düzenlendi. Kadının cins kimliği diğer tüm kimlikler içerisinde parçalanarak un ufak edildi ve eritildi. Görünmez kılındı. Bununla yetinilmeyerek kadın kimliği bir utanç kaynağı, küçültülmenin adı haline getirildi. Kişisizlikleşme, iradesizleşme, bireyin köklerinden kopartılması ile mümkündür.

Kadın olmanın gururu ve yaratıcılığın koparılan kadın, adım adım oluşturulan erkek egemen sistem içerisinde kendi ana kaynaklarından uzaklaştırıldı. Kadın adına söylenen sözler, yapılan eylemler, yakın tarihe kadar sınıf mücadelesinde yer alanlar arasında bile bir karşı koyuşla karşılaşmıştır. Kendine mücadele içerisinde önemli bir misyon yükleyen erkekler içerisinde de diğer erkekler gibi kadının mücadelelerini tanımazlıktan, bilmezlikten gelmeyi bir marifet, kadının düşüncesini almadan pratikleşmeyi güçlü olmanın bir ölçüsü olarak ele almıştır. Kimi zaman kadın da söz söylememe güç getirememe, eyleme geçmemeyi tarihsel olarak kanıksadığından mücadele etmemiştir.

Kadının bedeni ve cinselliği üzerindeki köleleştirme operasyonları ise hiçbir kırım biçimine

Erkekler, 2012 yılında 171 kadın, 12 çocuk, 2 bebek, 5 trans birey, 13 erkek öldürmüştür.

benzememektedir. Sadece kadın cinsine bu tarz bir köleleştirme, kırım yöntemleri uygulanmaktadır. Canlılığın en doğal bir eylemi olan cinsellik, kadının başına bela haline getirilmiştir. Erkek, cinselliği iktidar alanı olarak görmüş, doğal olması gereken paylaşımlar hakimiyetini kurmanın temel alanlarına dönüştürülmüştür. Kadının fiziksel yapısı, biyolojik yapısı köle olmasına bir neden olarak gösterilmiştir.

Kadın daha doğmadan bir mülk olarak hazırlanmakta ve yaşamının her karesi bir jandarma misali baba, ağabey, yakın akraba, erkekler, koca ile tüm ömür boyu süren bir mahkûmiyet ile yaşamını devam ettirmekte yada post modern kapitalist yaşam kalıpları içinde özgürlük şaşırtması ile bireysel özgürlük adı altında tüm değerlerden kopartılıp eskisinden daha beter bir durumda köleleştirilmektedir.

Kadın katliamları, devletçi ve erkek egemen zihniyetin yarattığı düzenekler tarafından ahtapot misali günlük yaşamın tüm ayrıntılarına uzanmıştır. Kadınların bir araya gelememesi, mücadele etmemesi için egemen sistem türlü tedbirleri almakta adeta kadının kendisine ayıracağı tek bir zaman bırakmamaktadır. Sürekli olarak kadını, kendi sisteminin yarattığı yaşama mecbur etmektedir. Kadının her arayışı umutsuzlukla bitirilmeye çalışılmaktadır.

Bu kırım tarihinin en acılı yanı ise günümüzde kadının kendi kişiliğinde de içselleşmiş halidir. Sömürü öylesine derinlikli bir hal almıştır ki kadın defalarca özgürlük denemelerine yeniden yeniden başlasa bile, sürekli onu egemen sistemin yaşamına bağlayacak tuzaklar önünde bir bir örüldür. Bu tuzakları en çok da, hiç fark etmeden kendisi örür.

Elbette kadının tarihsel olarak yaşadıklarını anlamak, özgürleşmek isteyenler için vazgeçilmez bir unsurdur. Sorunların olduğu yerlerde, çözümler de onun hemen yanı başındadır.

Cinsiyet ayrımcılığını ve kadına yönelik şiddeti öğütleyen ve toplumun kadına bakış açısını yansıtan atasözleri ve deyimler:

Saçı uzun akli kısa.

Eksik etek.

Elinin hamuruyla erkek işine karışma.

Kız ya erde ya yerde.

Tarlayı düz al; kadını kız al.

Tarlayı taşlı yerden, kızı kardaşlı yerden.

Kızını dövmeyen dizini döver.

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

Kadının karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmeyeceksin.
Karı koca arasına girilmez.
Dayak cennetten çıkmadır.
Kocandır, sever de döver de.
Hanım hanımcık.
Kız istemek.
Kız oğlan kız.
Pekmezi küpten, kadını kökten al.
Kızı serbest bırakırsan ya davulcuya kaçır, ya zurnacıya.
Adam eşeğinden, kadın döşeğinden belli olur
Her kadının pişirdiği yenmez, diktiği giyilmez.
Avradı eri saklar, peyniri deri.
Oğlan anası raf elması, kız anası ahır danası.
Kız olan evde tütün tüter mi, yedi kız bir oğlan eder mi?
Kız elin, oğlan evin.
Dişi köpek kuyruğunu sallamayınca, erkek köpek ardına düşmez.
Avradın kazdığı kuyudan su çıkmaz.
Babaya dayanma, karıya güvenme.
Kadında vefa, borçluda sefa aranmaz.
Kadınlar hamamına döndü.
Kırkta bir karı sözü dinlemek iyi olur.
Pişmiş aştan, dövülmüş karıdan zarar gelmez.
Üç öğün kötek, bir öğün yemek.
Dövülmeyen kadın, tımarsız ata benzer.
Kızını dövmeyen dizini döver.
İyi ipek kendini kırdırmaz, iyi kadın kendini dövdürmez.

2002-2009 yılları arasında 7 yıllık süre içerisinde kadın cinayetlerinde %1400 gibi insanı şoka sokan bir artış gözlemlenmiştir. Buna rağmen kadın cinayetlerinin önüne geçmek için herhangi ciddi bir tedbir alınmamıştır. Bu vurdumduymazlık bu cinayetlerin bizzat iktidarların bu durumdan memnun olduklarının temel bir göstergesidir.

2011-2012 Kasım arası verilerinden Türkiye’de kadına yönelik cinayet, şiddet, taciz, tecavüz olaylarında herhangi bir azalma olmadığını görmekteyiz.

Başbakan'ın ekranların karşısında kürtaj ve sezeryan'ın kadınları kısırlaştırdığını iddia ettiği ay, kadınların en çok kocaları tarafından öldürüldüğü ay olarak tarihe geçti.

Basına yansıyan haberlerde;

Erkekler

2012 yılında 171 kadın, 12 çocuk, 2 bebek, 5 trans birey, 13 erkek öldürmüştür.

Aile içi şiddet ve tecavülden dolayı ise 5 kadın 1 çocuk, 16 erkek ise tecavüz, cinayetten sonra intihar etmiştir.

Cinayet ve intiharlar en çok Marmara Bölgesi'nde, İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde yaşanmıştır.

Öldürülen kadınların bir kısmı daha önce şikâyette bulunduğu ve yardım istediği halde koruma altına alınmamıştır.

Katillerin ise birçoğu yakalanmamış/yakalanamamış, yakalananlarsa genelde az ceza almıştır

Yine son bir yıl içinde erkekler;

141 kadına, 8 çocuğa (çocuklardan 2'si hamile kalmıştır) tecavüz etmiş,

133 kadını taciz etmiş, 77 çocuğa istismarda bulunmuştur.

Kadın ve çocuklar en çok yakınlarındaki erkekler tarafından taciz ve tecavüze maruz kalmıştır. Bunu yapanların çoğu ya az ceza almış, ya da serbest kalmıştır.

Bir yıl içindeki verilerde 253 kadının, 7 erkeğin ve 5 çocuğun, erkekler tarafından yaralandığı ve 83 kadının ise darp edildiği görülmektedir.

Yine geçtiğimiz yıl içinde kadınlar kendisine tecavüz eden, şiddet uygulayan 5 erkeği öldürmüştür. (Bu erkekler genelde baba, eski eş ve eşlerdir) ayrıca kendisine şiddet uygulayan 3 erkeği de yaralamışlardır.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün resmi kayıtlarına göre,

Şubat 2010- Ağustos 2011 arasındaki 19 ayda 78 bin 488 aile içi şiddet vakası yaşanmıştır.

2011 yılında koruma talep ettiği, savcılığa veya polise şikâyette bulunduğu ya da sığınma evlerine yerleştirildiği halde 11 kadın öldürülmüş, 3 kadında ağır yaralanmıştır.

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

2011'de tecavüz vakaları basına az yansıyan haberler arasında yer almıştır.

Buna rağmen, 102 kadın ve 59 kız çocuğunun tecavüze uğraması basında yer almıştır..

2011' yılının Aralık ayında 14 kadın eşi tarafından öldürülmüş, 34 kadın yaralanmış. 15 kadın tecavüze uğramış, 16 kadın ise taciz edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin, Aile, Kadın, Çocuk, Engelli ve Sosyal Hizmet Alo 183 Danışma Hattı'na geçen yıl 672 bin 11 çağrı yapıldı. Bu çağrılardan 30 bin 537'si kadına yönelik hizmetlerle ilgiliydi. 27 bin 798'i danışmanlık, bilgilendirme, sağlık yardımı, geçici barınma, eşi vefat eden kadınlara yönelik yardım, toplum merkezi hizmetleri ile sosyal ve ekonomik destek konularındaydı. 2 bin 739'u ise kadına yönelik şiddet, ihmal ve istismar konularındaki ihbarlardan oluştu.

Sadece 2012'nin son altı ayında 210 kadının öldürüldü.

Aile ve Sosyal Politikalar bakanlığı ise sadece 155 kadının aile içinde öldürüldüğü söyleyerek, öldürülen pek çok kadının adını açıkladığı verilerde bile saymadı.

2013'te de cinayetler devam ediyor

Veriler, devletin hala görevinin başında olarak cinayetlerin durması için gereken önlemleri almadığını göstermeye yetiyor.

2013 yılının sadece ilk üç ayında 47 kadın öldürüldü.

Sadece Nisan ayında tam 27 kadın cinayetlere kurban gitti.

Mayıs ayında öldürülen 16 kadının, 3'ü korunmadığı için cinayete kurban gitti.

Haziran ayında 16 kadın öldürüldü. Her dört kadından üçünü kocası öldürdü

Haziran ayında öldürülen kadınların %18,75'i ayrılmak yâda boşanmak istediği için öldürüldü. %43,75'i ise kendi hayatına karar vermek istediği için öldürüldü.

Hasta veya hasta yakınları tarafından sağlık emekçilerine yönelik artan şiddetin sebeplerinin başında uygulanan sağlık politikaları gelmektedir.

Ekonomik nedenler ise %6,25 ile geçtiğimiz aylarla aynı seyretti.

Kadınların kimler tarafından öldürüldüğüne baktığımız da ise;

Geçtiğimiz ay kadınları öldürenlerin %75'inin kocaları olduğu, tam da hükümetin aile paketlerini, boşanmayı önleyici tedbirleri peş peşe açıkladığı, Başbakan'ın ekranların karşısında kürtaj ve sezeryan'ın kadınları kısırlaştırdığını iddia ettiği ay, kadınların en çok kocaları tarafından öldürüldüğü ay olarak tarihe geçti.

Temmuz ayı içerisinde yine 2 trans kadının da hayatına son verilirken ay içinde 18 kadın öldürüldü.

Ağustos ayında 26 kadın Eylül ayında 18 kadın Ekim ayında 19 kadın öldürüldü.

Gözaltında cinsel taciz ve saldırılara sessiz kalmıyoruz!

Gezi Parkının yıkılıp yerine AVM'lerin de olduğu Topçu Kışla'sı inşa edilmesi girişimiyle başlayan haziran ayaklanmasında en önde yer alan kadınların dünden daha farklı olarak "eve dönmeyeceğiz" şiarını haykırmaları yaşanan mücadele deneyimlerinin sonucudur. AKP hükümetinin iktarda olduğu on bir yıllık kanlı tarihinin yükseliş dönemini yaşadığını düşünürken ezilen milyonların, her gün sömürülen ve katledilen kadınların onur ve özgürlük ayaklanması ile tarihi yenilgisini de yaşadı.

Gezi direnişi sürecinde, Türkiye'nin her kentinde kadınlar gözaltında polis tacizine, tecavüzüne, işkencesine maruz kaldılar, kalıyorlar. Biz biliyoruz ki, kadınlar sadece direnişte değil, her an polis taciz ve şiddeti tehlikesi altındalar.

Kadınlar, erkek şiddeti nedeni ile karakollara başvurduklarında da, sokaktayken, evlerindeyken gözaltına alındıklarında da polis sözlü, cinsel, fiziksel, psikolojik şiddet ve tacizine maruz kalıyorlar.

Bizler, polis sicilini iyi biliyoruz. Gözaltına alınan yabancı uyruklu kadına, karakolda komiserin tecavüz ettiğini de,

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

Hukuka aykırı olarak karakola getirip döverek işkence uygulayan polislerin, erkek yargı tarafından cezalandırılmadığını da,

On yıllardır Kürt kadınlara uygulanan gözüaltında taciz ve işkenceyi de,

Seks işçilerine, trans kadınlara gözüaltında yapılan her türlü tacizi de,

İşkenceci, tacizci polislerin devlet tarafından terfi ettirildiğini de unutmuyoruz. ...

25 Kasım deyince, gezi direnişi başta olmak üzere devletin kadınlara doğrudan uyguladığı şiddet, tecavülden özel olarak bahsetmek gerekir. Gezi direnişinin deneyimleri bunun en açık örnekleri olarak değerlendirilebilir.

Kadınlar **Gezi direnişi** boyunca taleplerini ve isyanını kararlılıkla savunduğu için ön plandaydı. Direnişin sokaklarında dolaşırken, yabancı olmadığı polis şiddetiyle yeniden yüzleşti.

Direnişte arkadaşlarımızı kaybettik, bazılarımız geri dönüşü olmayan ağır fiziksel hasarlar aldık.

Öte yandan polis şiddetinin emrini veren Emniyet Müdürü, Vali, İçişleri Bakanı, Başbakan gibi devlet ve hükümet görevlileri, art arda yaptıkları açıklamalarla taraf tuttuklarını ve sorumlu olduklarını açıkça beyan ettiler. Çoğu yetkilinin şiddeti yaşayanlara değil, uygulanan şiddete sahip çıktığına; İstanbul Valisi'nin gazetecileri hedef göstermesi, Başbakan'ın, "Polise emri ben verdim," demesi gibi örneklerdeyse şiddetin açıkça teşvik edildiğine şahit olduk.

Cinsel şiddet örtük ya da açık halleriyle aslında biz kadınların gündelik yaşamımızın bir parçası. Her gün, her an üzerimizde hissettiğimiz cinsel taciz ve tecavüz tehdidi, devlet tarafından da nicedir bir işkence aracı olarak kabul görüyor, örgütlü ve sistematik biçimde kullanılıyor. **Gezi direnişinin farkıysa, devletin bu yöntemi çok daha geniş bir hedef kitlesi üzerinde tatbik etmesiydi.**

Bir an önce, gözüaltında cinsel taciz ve cinsel saldırılara son verilmeli, sorumlular cezalandırılmalıdır.

Kadının bu egemen ögelere karşı direnişi, bugün daha da anlamlıdır. Çünkü devlet bir bütün olarak, kadın bedeni üzerinden; politikalarını uygulamak çabasında; Kadın, bu fütursuzca yaklaşım karşısında, cesur, üretken ve güçlü bir duruş geliştirmek zorundadır; aksi halde tüm toplum kaybedecektir. Ve kadınlar, özgürleşme mücadelesinde tıpkı farkında olmak, mahkum etmek ve dönüştürmek zorundadır.

Yapılan bir çalışma Türkiye'de hemşirelerin %70-90'ının mobbinge maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır.

Sağlık emekçilerinin yaşadığı şiddet

Sağlık alanında artan şiddet olayları sağlık emekçilerinin fiziksel ve psikolojik sağlığını olumsuz etkileyecek bir noktaya ulaşmıştır. Kamu ve özel ayırımı olmadan; her düzeydeki sağlık kurumunda, her düzeydeki sağlık çalışanı şiddete maruz kalmaktadır.

-Son yıllarda sağlık emekçilerine yönelik artan şiddetin sebeplerinin başında uygulanan sağlık politikaları ve yetkililerin halkla sağlık emekçilerini karşı karşıya getiren kışkırtıcı üslubu büyük rol oynamaktadır. **Diğer önemli unsur da uygulanan performansa göre ücretlendirme sistemidir.** Yurttaşların sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı, işsizlik, yoksulluk gibi koşulları gözlemlenmeden gün gittikçe alınır satılır hale getirilen, sağlık sisteminin şiddeti yaratmada önemli etkisi bulunmaktadır.

-AKP iktidarı ile birlikte "dönüşüm" adı altında uygulanan politikalarla güvencesiz çalışma temel istihdam modeli haline gelmeye başlamıştır. Farklı ücret ve statülerde çalıştırılma iş barışını olumsuz yönde etkilemekte, sağlık hizmetinin bir ekip hizmeti olduğu fikrini giderek zayıflatmaktadır. Çalışanların karşı karşıya gelmesi sonucu sağlık hizmeti sunumu açısından da sorunludur.

-İşyerinde psikolojik taciz/yıldırma olarak kısaca tanımlanabilecek mobbing arttırmıştır. Yapılan bir çalışma Türkiye'de hemşirelerin %70-90'ının mobbinge maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır.

-Sağlık emekçilerine yönelik işyerlerindeki amirler tarafından yaşanan psikolojik ve fiziki şiddetin dışında son dönemlerde Kaymakamlar, farklı kurumlardaki il müdürleri ve milletvekillerinin şiddetine de tanık olmaktadır.

-İşyerlerinde kadrolaşmaya bağlı olarak çalışanlar üzerinde hegemonya kurma amaçlı baskı, Türkiye'nin en önemli sorunu kamusal hizmetlerdeki siyasi vesayettir.

İdareciler; kendisi gibi düşünmeyen, farklı siyasal görüşlere sahip, etnik kökenini beğenmediği ve hatta kendisine ya da onu atayan kişi ve iktidara muhalif bir sendikaya üye olsa dahi çalışanlara farklı uygulamaları reva görmektedir. Bu durum iş barışını zedelemekte, ekip ruhunu ortadan kaldırmakta, idareci ve çalışanları birbirinden uzaklaştırmaktadır.

-İfade ve örgütlenme özgürlüğü karşısında sürgün, soruşturma, gözaltı ve tutuklamalar, ya da siyasal şiddet, genel anlamdaki demokrasi kültürünün eksik olması, çalışanların ve halkın karar alma ile hizmet üretme süreçlerine katılamaması, işyerlerindeki ifade ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engeller en büyük sorunların başında gelmektedir.

Kadınlar yeniden yapacak yaşamı!

90'lı yıllardan itibaren "haklar yasalardan önce gelir" şiarıyla sağlık işkolunda yürüttüğümüz örgütlenme mücadelesinde ciddi bedeller ödedik. Binlerce üyemiz soruşturmaya uğradı. Yüzlerce üyemiz il içi ve il dışı sürgünlere maruz kaldı. Onlarca üyemiz çeşitli gerekçelerle işinden oldu. SES onur üyemiz Ayşenur Şimşek gibi faili meçhul cinayetlerde hayatını kaybedenler, gözüne alınanlar, tutuklananlar, güvenlik görevlilerinin şiddetine uğrayarak sakat kalanların sayısı da azımsanmayacak kadar fazladır. Demokrasi söylemlerinin çokça kullanıldığı günümüzde bile ölümler hariç diğer uygulamaların hepsine üyelerimiz başta olmak üzere sağlık emekçileri maruz kalıyor. Hem de son yıllarda soruşturma il içi ve dışı sürgün ile görevden atma konusunda sayı 90'lı yılların karanlık günlerini aratmayacak düzeydedir. Sağlık emekçilerinin maruz kaldığı bu durumu rahatlıkla siyasal şiddet olarak ifade edebiliriz. Çünkü bu uygulamaya maruz kalanların tamamı; ya örgütlenme hakkını kullanmaya çalışmaktadırlar. Ya da uygulanan politikalara muhaliflerdir. İşyerlerinde kadrolaşmanın geldiği boyut itibari ile hükümet politikalarına muhalif olmayı idareciler kendilerine muhalif olarak görmektedirler. Emekçileri baskı altına almak, sindirmek için her türlü yol ve yöntem denenmektedir. Sendika kararı ile yapılan demokratik tepkilerin gösterildiği iş bırakma eylemleri üzerine açılan soruşturma ve verilen cezalar iş barışını bozmaktadır. İş bırakma eylemlerinde idarecilerin ve hükümetin söylemi üzerine vatandaş sağlık personeline adeta düşman kesilmektedir. Bu durum şiddete kaynaklık etmektedir.

29 Kasım 2012- İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde asistan doktor olarak görev yapan Dr. Melike Erdem çalıştığı hastanenin altıncı katından atlayarak intihar etti. Bu intiharın nedeni Alo 184 SABİM hattına yapılan yersiz, suçlayıcı ve kırıcı şikayetlerdir. Dr. Melike Erdem Sağlık Bakanlığı'nın Alo 184 SABİM hattına yapılan bir şikayetle ilgili savunmasını verdikten sonra çalıştığı hastanenin altıncı katından atlayarak "intihar etti". O'nu tanıyanların, birlikte çalıştığı arkadaşlarının anlatımına göre, çalıştığı hastaneye Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde maruz kaldığı baskılardan/mobbingden kaçıp kurtulmak için gelmişti.

21 Ocak 2013 Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde görevli 3 hemşire ile bir sağlık memuru, hasta yakınları tarafından darp edildi.

1 Şubat 2013 İzmir'in Buca ilçesinde bulunan Aile Sağlığı Merkezi'nde hemşire olarak çalışan Ayşegül Zengin, rutin gebelik kontrolü için gelen hastanın saldırısına uğradı.

Şubat 2013 Ağrı Devlet Hastanesi'nde görev yapan 7 aylık hamile nöroloji uzmanı Nevroz Ünlü, poliklinikte muayene yaptığı sırada bir hasta yakını tarafından darp edildi.

Kadın emektir,
var edendir,
renktir, hayattır, anadır, sevinçtir,
umuttur, güvendir. Kadın öznedir,
yüklemdir. **Kadın yaşamın kendisidir.**

Kadın sağlık emekçileri yaşadıklarını anlattı

- Hastalar genel anlamda erkeklere daha düzeyli, kadınlara saldırgan ve laubali davranıyor.
- Uzman doktor kadınsa eğer hasta erkek doktor arayışına giriyor. Erkek olsun, isterse uzman olmasın.
- Hasta, kadın hemşireye küfrediyor, erkek hemşire odaya girince hasta hemen geriye çekiliyor.
- Poliklinikte ameliyat kararı çıkınca hasta direkt erkek doktor aramaya başlıyor.
- Konya Aksaray Yüksek Köyüne tayini çıkan ebe arkadaşına, yaşlı biri gelip “başını kapat sonra bir de Kuran hediye ederim” demiş.
- Temizlik denetimlerinde bütün sorular kadınlara soruluyor.
- Asistanlara, şefleri ve uzmanları tarafından “Evlenme, evliysen gebe kalma.” baskısı uygulanıyor.
- Dokuz Eylül Üniversitesinde Beyin Cerrahi bölümünü kazanan bir kadın asistana “başlama, başlarsan hayatı sana zindan ederiz” diye tehdit iletiliyor.
- Erkek, kadın beraber çalışan hemşireler, idarenin erkek çalışanları daha çok dinlendiğini düşünüyor.
- Çay, kahve ve bulaşıklar kadın emekçilerden bekleniyor.
- Gebe asistana, erkek asistanlar “abartma bu bir fizyolojik bir olay” diye hiç yardımcı olmuyor.

Taleplerimiz

- 1) Ekonomik nedenlerden kaynaklı her türlü şiddetin önlenmesi için tedbirler alınmalıdır.
- 2) Kadına şiddet tanımı yasada kapsamı genişletilerek yer almalıdır.
- 3) İşyerlerinde cinsel tacizin tanımı, erkek yönetici ve çalışanların cinsiyetçi bir yaklaşımla sergilediği her türlü söz, tutum ve davranışları da içerecek şekilde genişletilmelidir. Cinsel taciz konusu mesleki eğitimlerin bir parçası olmalı ve koruyucu tedbirler alınmalıdır. Yasal yaptırımların uygulanmasında mağdurun şikâyeti yeterli olmalıdır.
- 4) Anayasadaki "aile" tanımı, boşanmış ve çocuğu ile yaşayan kadınları da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- 5) Kadın ve çocuklar için yeterli koruma evleri açılmalı, uluslararası standartlara göre düzenlenmelidir.
- 6) Kadınlara yönelik şiddet, taciz, tecavüz ve cinayetlerin önlenmesi için kamusal önlemler alınmalı, bu suçları işleyenlerin cezaları ağırlaştırılmalı, "tahrik" indirimi uygulanmamalıdır.
- 7) Kadınların şiddet, taciz, tecavüz vb. saldırılara uğraması durumunda başvurabilecekleri kurumlar oluşturulmalı, yasa uygulayıcıları toplumsal cinsiyetçilik konusunda eğitime tabi tutulmalıdır.
- 8) Sosyal hizmetler ve yerel yönetimler bünyesinde nüfusa uygun kadın danışma merkezleri, meslek edindirme kurulları açılmalıdır.
- 9) Taciz, tecavüz ve şiddet karşısında; medyanın kullandığı eril ve kışkırtıcı dil önlenmelidir. Kadın cinayetlerinde "aşk, namus, töre, nefret" kavramları ile cinayetleri "meşru" gösterme tavrı terk edilmelidir.
- 10) Çocuklara yönelik artan taciz, şiddet, tecavüz ve cinayetlerin önlenmesi için yasal önlemler alınmalı, cezai yaptırımlar artırılmalıdır.
- 11) Eril zihniyetin Pozantı Cezaevinde çocuklara uyguladığı cinsel şiddeti de unutmamak. TMK mağdurlarının sorunları çözülmeli, Türkiye'nin "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi"nde çekince koyduğu maddeler onaylanmalıdır.
- 12) Esnek ve güvensiz çalıştırmaya son verilmeli, kadın istihdamının önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- 13) Kadınların ev içi emeği görünür kılınmalı, ev kadınlarının emeklilik ve sosyal güvenlik hakkı güvence altına alınmalıdır.
- 14) Kadınların, ücretsiz eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi sağlanmalı; bu hizmetler anadilinde verilmelidir.
- 15) Başta cinsiyet ayrımcılığı olmak üzere her türlü ayrımcılığa son verecek eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik bir anayasa hazırlanmalıdır.
- 16) Çocukları ve kadınları vuran savaş politikalarına derhal son verilmeli, Kürt Sorunu demokratik yöntemlerle çözümlenerek bir an önce barış ortamı sağlanmalıdır.
- 17) Tutsak bulunan KESK'li arkadaşlarımız derhal serbest bırakılmalıdır.

TASARIM: DENİZ GÖNÜLLÜ

**KADIN
KIRIMINA
SON!**

BİRLİKTE YAPABİLİRİZ...

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!

SES Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Adına Sahibi: Çetin ERDOLU Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Zülfiyar KARTAL AKÇAY
Yönetim ve Yazışma Adresi: Necatibey Cad. No: 82/13-14 Kızılay - ANKARA Tel : (0312) 232 61 22 pbx - Faks: (0312) 230 21 93
web: www.ses.org.tr -e -mail: ses@ses.org.tr SES'mizD ergisi Ücretsiz Ekidir.

Baskı : Hermes Tanıtım Ofset Ltd. Şti. - Büyük Sanayi 1. Cad. No: 105 İskitler / ANKARA Tel: 0.312 384 34 32

Basım Adedi: 10.000 • Basım Tarihi: 18.11.2013

